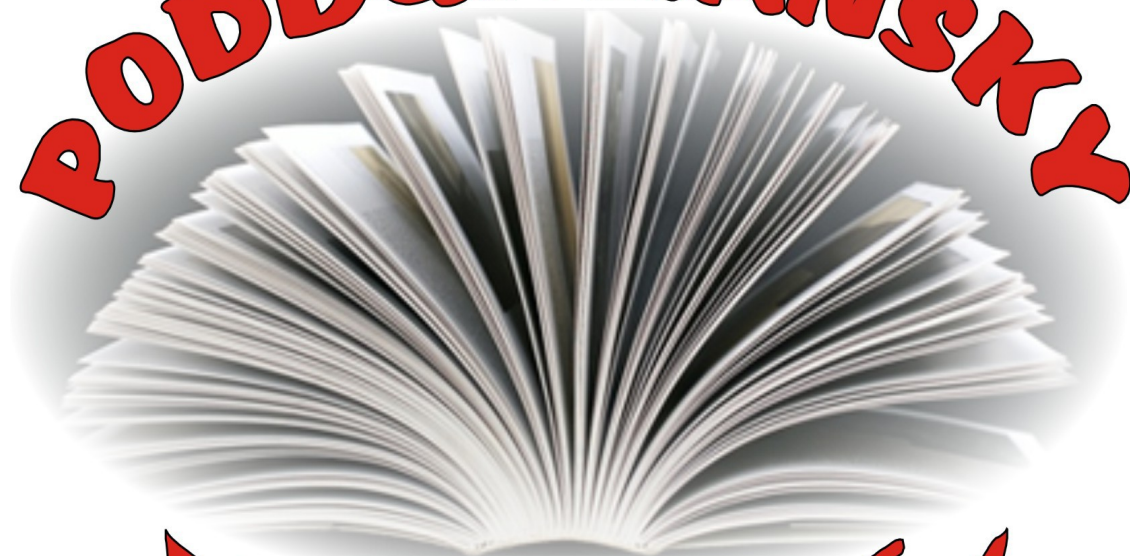

PODDUKLIANSKY

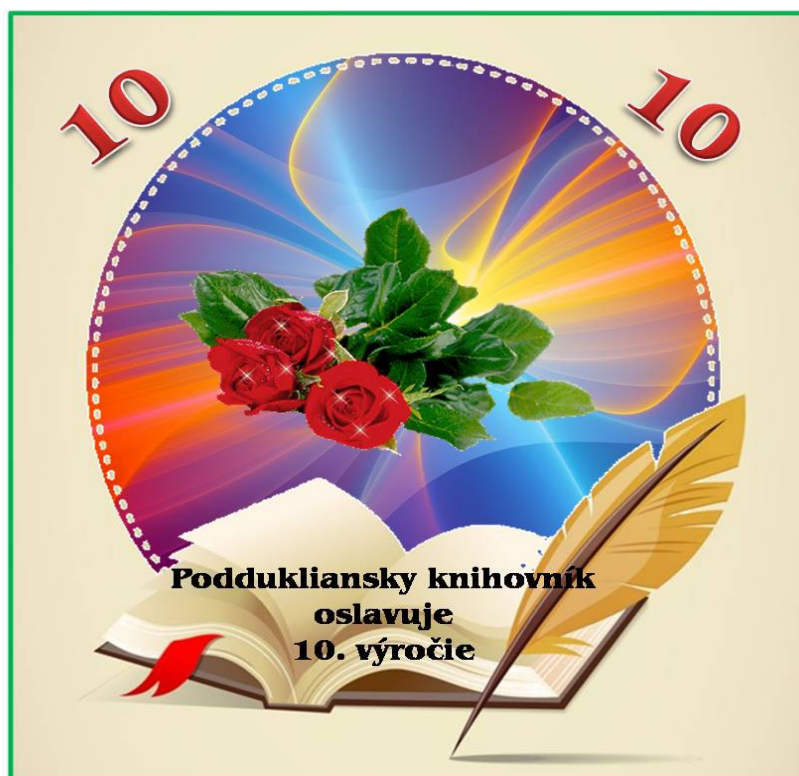
KNIHOVNÍK

Ročník 10 číslo 1

2019

Časopis Poddukľianskej knižnice vo Svidníku

OBSAH

Desať rokov Podduklianskeho knihovníka	1
Knižnica pre všetkých	3
Oddelenie ako ho (ne)poznáte	12
Regionálne osobnosti – Július Paňko	14
Police plné kníh	18
Viete, že...?	20
Inšpirácia na domáce knižnice	21
Výrazy, ktoré preklenuli tisícročia	22
Čas na zábavu	23

Desať rokov Podduklianskeho knihovníka

Desať rokov je v živote človeka pomerne krátke obdobie, ale pri úžasne rýchлом tempe vývoja informačných technológií a prísunu informácií je to dostatočné obdobie

na stručné nahliadnutie do historiografie našej edičnej a vydavateľskej činnosti a súčasnosti nášho novodobého knihovníckeho časopisu Podduklianský knihovník, ktorý začal písať svoju históriu začiatkom roka 2010 a 22. apríla 2010 slávnostnou prezentáciou jeho prvého čísla bol uvedený do života. Krstným otcom časopisu sa stal vtedajší šéfredaktor regionálnych Podduklianskych noviniek Pavol Sivák, ktorý toto naše periodikum uviedol do života symbolicky písmenkami abecedy a poprial mu veľa čitateľov, príspevkov ale aj prispievateľov. Ale vráťme sa

trochu k tomu ako sa to všetko začalo, pretože vydávanie tohto terajšieho časopisu malo svojich predchodcov, na prácu ktorých sme my, mohli nadviazať.

História vydávania knihovníckych časopisov v našej knižnici sa začala písať rokom 1969 a to prvým časopisom alebo lepšie povedané akýmsi pokusom, ktorý však bol vydarený a ktorý vyšiel pod názvom Metodický list s podnázvom Na pomoc ľudovým knižniciam v okrese, v ktorom boli uverejnené relácie do mestského rozhlasu, ale aj informácie pre knihovníkov okresu. No až v roku 1973 začala knižnica vydávať časopis Knihovnícke rozhľady. Vydávanie časopisu schválila aj Matica slovenská v Martine. Časopis mal podnázov Časopis na pomoc knihovníkom v okrese Svidník. Tento časopis vychádzal nepretržite až do roku 1990, v roku 1991 mal prestávku a posledné číslo, resp. dvojčíslo, vyšlo v roku 1992. Vychádzal cyklostylom vo formáte A4. Za

svojej histórie zmenil 3x grafickú úpravu obálky a za tie roky sa menila aj jeho textová podoba. Časopis popri najaktuálnejších udalostiach zo spoločenského života obsahoval najmä rady, návody a poznatky z knihovníckej činnosti a bol

pomocníkom v každodennej práci knihovníkov. Keďže od posledného čísla prešlo takmer 18 rokov a technika, ktorá napredovala míľovými krokmi, nás posunula oveľa ďalej, v súlade s dnešnou modernou dobou, sme sa rozhodli pre vydávanie časopisu nielen klasickou tlačenou formou, ale hlavne pre jeho elektronickú podobu. **Podduklianský knihovník** je názov terajšieho nášho časopisu, ktorý je vystavený aj na webovej stránke knižnice

www.podduklianskakniznica.sk.

Počas desiatich rokov sme sa venovali rôznym oblastiam knihovníctva, detskému čitateľovi, službám a aktivitám knižnice, novým knihám, predstavili sme regionálne osobnosti, ktoré sa zaslúžili o rozvoj určitej oblasti spoločenského života a svojim menom sa preslávili nielen doma, ale aj za hranicami svojej vlasti, rozličné typy regionálnych dokumentov, vysvetlili sme význam cudzích slov, ktoré majú súvislosť s knihovníctvom a knižnicou.

Na svoje si prišli aj tí, ktorí majú radi rôzne krížovky, hádanky, rébusy, ale aj tí, ktorí sa radi zasmejú. Našlo sa tam aj niečo z jazykového okienka, aké významné medzinárodné dni sme si v jednotlivých mesiacoch roka pripomenuli, dali sme inšpiráciu na domáce knižnice a mnoho iných informácií. Do niektorých čísiel nám svojimi príspevkami prispeli aj naši čitatelia, ktorým touto cestou ďakujeme a tešíme sa aj na ďalšiu spoluprácu s nimi.

Vždy nás poteší, keď sa každé ďalšie číslo vydarí, keď je pre iných užitočné a robí svojim tvorcom dobré meno v knihovníckom svete. A čo dodať na záver, iba ak to, aby mali tvorcovia a prispievatelia časopisu v ďalších rokoch veľa kreatívnych nápadov i elánu na ich realizáciu.

Nadežda Mičáková

Knižnica pre všetkých

Z aktivít našej knižnice

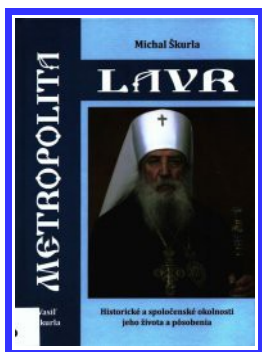
Začiatkom mesiaca december 2018 Podduklianska knižnica vypracovala projekt pod názvom „Ľudu verný som bol“... 200. výročie narodenia Alexandra Pavloviča, ktorý je venovaný životu a tvorbe spisovateľa, kňaza, kultúrno-osvetového činiteľa Rusínov Svidník in memoriam. Vďaka Alexandru Pavloviča, osvetového činiteľa Rusínov Svidník in memoriam. Vďaka tento projekt schválili a tak realizácie. Tomuto projektu literárnej súťaže vo vlastnej a dospelých pod názvom Súťaž trvá od januára 2019 literárne práce zhodnotí a vyhlási víťazov trojčlenná odborná porota. V septembri 2019 sa v knižnici uskutoční **sympóziu** pod názvom „Ľudu verný som bol...“ - 200. výročie narodenia Alexandra Pavloviča, na ktorom odznejú odborné príspevky týkajúce sa života a tvorby A. Pavloviča. Zo sympózia bude vydaný zborník zostavený z príspevkov lektorov a z víťazných prác súťaže Pavlovičov literárny Svidník.

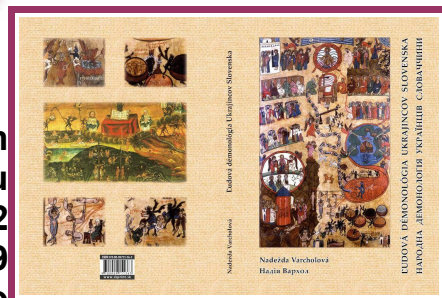
V **januári 2019** bola putovná výstava nominované do **1. roka Prešovského 2017**. Celkovo do nominovaných **12 a 33 kníh** v kategórii

v knižnici sprístupnená kníh, ktoré boli ročníka súťaže o **Knihu samosprávneho kraja** súťaže bolo kníh v kategórii **Beletria Odborná literatúra**. Do

hlasovania prostredníctvom hlasovacích lístkov, facebooku a googlu za zapojilo **1 562 hlasujúcich**, ktorí udelili **2 149 hlasov**. Naša knižnica do tejto súťaže nominovala knihy: Miroslav Majerník - Záhľadná tuláčka, Michal Škurla - Metropolita Lavr, Nadežda Varcholová

- Ľudová démonológia Ukrajincov Slovenska. V kategórii **Odborná literatúra**

1. a 2. miesto získali knihy nominované Podduklianskou knižnicou. Sú to knihy: **1. miesto Michal Škurla - Metropolita Lavr** (345 hlasov): **2. miesto Nadežda Varcholová - Ľudová démonológia Ukrajincov Slovenska** (202 hlasov).

Mesto Svidník v spolupráci s Podduklianskou knižnicou zorganizovali pre Svidničanov **dňa 6.2.2019 besedu so Svidníčankou Kamilou Dagenais**, rodenou Darivčákovou. Sympatická pani Kamila navštívila 37 krajín sveta a o svojich dojmoch a zážitkoch z cestovania a života za hranicami prišla

porozprávať do knižnice svojim poslucháčom. Takto sme sa od nej dozvedeli o živote v Japonsku, Číne, Mongolsku, Mauretánii ale aj v Tadžikistane, Azerbajdžane ale aj o iných krajinách. Beseda o vzdialených kútoch našej Zeme s K. Dagenais je prvá zo série besied, ktoré chce postupne Mesto Svidník a samotná primátorka Marcela Ivančová v spolupráci s Podduklianskou knižnicou uskutočniť.

Život človeka je rozmanitý, prežívame v ňom radosti ale aj starosti, lásku, šťastie, pohodu, optimizmus. Sú ľudia, ktorí sa radi vyrozprávajú, iní sa

uzavrú do samoty, ale sú aj takí, ktorí svoje pocity, emócie, nálady, skúsenosti

a životné osudy dajú na papier, vyjadria to slovom, písanou formou či už v podobe prózy alebo poézie. Práve poézia je tá, ktorá dá človeku nahliadnuť do jeho vnútra, očarí ho, vie pohladit' ubolenú dušu, vyznať lásku, vyčariť úsmev na tvári, vie prekvapiť a v spomienkach sa vrátiť do čias minulých. Do čarovného sveta poézie sme sa preniesli aj **14.2.2019** v Podduklianskej knižnici, kde mladá začínajúca autorka poézie **Alexandra Pagáčová** prezentovala svoju knihu básní pod názvom **Básne z neba Večnosti**, v ktorej sú uverejnené jej básne napísané počas troch rokov. Ako sme sa dozvedeli autorka vo voľnom čase maľuje a jej diela dotvorili slávnostnú atmosféru tohto podujatia. Celkom na záver sa uskutočnila autogramiáda s predajom autorkinej knihy.

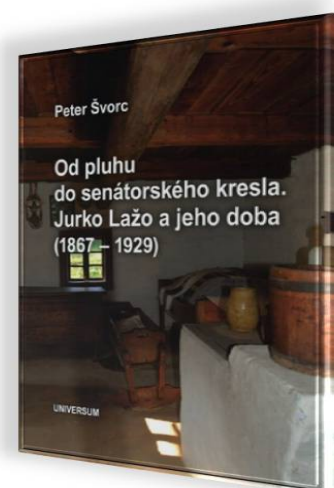
Prešovský samosprávny kraj (PSK) a Knižnica P.O.Hviezdoslava v Prešove spolu so šiestimi verejnými knižnicami Prešovského kraja vyhlásili v rámci Mesiaca knihy v roku 2018 2. ročník súťaže **Kniha roka PSK 2018**. Do tejto súťaže bolo treba nominovať knihy, ktoré boli vydané v roku 2018, išlo o tlačené knihy, graficky a knihársky spracované do formy zväzku viazanej

alebo brožovanej publikácie, tvoriace myšlienkový a výtvarný celok, bolo im pridelené ISBN a sú späté s regiónmi Prešovského samosprávneho kraja: tematicky alebo osobou autora textovej či obrazovej časti. Súťažné knihy boli rozdelené do dvoch kategórií a to 1. kategória

Beletria a 2. kategória Náučná literatúra. Podduklianska knižnica vo Svidníku do tejto súťaže nominovala za okres Svidník v 1. kategórii knihy: Július Paňko: Povnyj mišok pravdy a Alexandra Pagáčová: Básne z neba Večnosti, v 2.

kategórii knihy: Ivan Čižmár – Slavo Hanik: Ľudový kroj Rusínov vo fotografii a Peter Švorc: Od pluhu do senátorského kresla. Jurko Lažo a jeho doba 1867-1929. Vyhlásenie výsledkov súťaže bolo na otvorení Týždňa slovenských knižníc **4.3.2019** v historickej radnici mesta Levoča. Teší nás, že v obidvoch kategóriách najviac hlasov, to znamená prvé miesta v obidvoch kategóriách, získali knihy, ktoré

nominovala naša knižnica. Sú to knihy: **Alexandra Pagáčová: Básne z neba Večnosti** a **Peter Švorc: Od pluhu do senátorského kresla. Jurko Lažo a jeho doba 1867-1929** a tretie miesto získala kniha: **Ivan Čižmár – Slavo Hanik:**

Ľudový kroj Rusínov vo fotografii v kategórii Náučná literatúra. Verejnosti bude v nasledujúcich mesiacoch sprístupnená výstava nominovaných kníh v Knižnici P.O. Hviezdoslava v Prešove a ako putovná výstava v regionálnych knižniciach PSK. Víťazom srdečne blahozeláme a prajeme im do budúca veľa tvorivých síl a nech nás potešia ďalšou svojou tvorbou.

V knižnici bola v mesiacoch **február – marec 2019** sprístupnená výstava obrazov pod názvom Ja, pútnik Anjeli a pútnici. Vystavované obrazy vznikli počas umeleckého sympózia v Prešove, jednej z aktivít medzinárodného projektu Svätomariánska púť („Svetlo z východu“). Ide o spoločný projekt 13

partnerov z Poľska a zo Slovenska, pričom ako vedúci partner vystupuje Prešovský samosprávny kraj. Jeho hlavným cieľom je dobudovať infraštruktúru na vybraných pútnických miestach na slovensko-poľskom pohraničí - Levoča, Ľutina, Litmanová, Gaboltov, Stara Wies, Kalwaria Paclawska, Krosno a Debowiec. Na výstave boli aj obrazy, ktorých námet tvoria sakrálne historické pamiatky z regiónu Svidník.

Týždeň slovenských knižníc

 Slovenská asociácia knižníc

 Spolok slovenských knihovníkov a knižníc

Týždeň slovenských knižníc - 20. ročník celoslovenského podujatia Slovenskej asociácie knižníc a Spolku slovenských knihovníkov a knižníc

Motto TSK:
"Knižnice pre všetkých"

 Podduklianska knižnica vo Svidníku v rámci Týždňa slovenských knižníc od **4.3 do 8.3.2019** ponúka pestrú paletu aktivít

04.03.2019 * **DO ŠKOLY** - beseda o knihe Ľudmily Podjavorinskej pre žiakov 2. roč. ZŠ Ul. Karpatská

05.03.2019 * **ČITATEĽSKÝ MARATÓN** - súťaž v čítaní pre žiakov ZŠ v meste Svidník

06.03.2019 * **MAJSTRI PERA: P.O. HVIEZDOSLAV** - literárne pásmo k 170. výročiu narodenia Pavla Országha Hviezdoslava - pre študentov SŠ

07.03.2019 * **TROJRUŽA** - beseda o knihe Pavla Dobšinského pre žiakov ZŠ Ul. Karpatská

* **SLOVENSKO A SLOVÁCI VO VÍRE PRVEJ SVETOVEJ VOJNY** - prezentácia publikácie Miloslava Čaploviča a Jany Zařkovej

08.03.2019 * **JA UŽ VIEM ČITAŤ** - informačná výchova pre žiakov I. ročníkov ZŠ v meste, spojená so slávnostným zápisom do knižnice

Kultúrno-výchovné a vzdelávacie podujatia v bibliobuse:

 * **ŠIKOVNÍČEK** - štvrtročná súťaž pre žiakov ZŠ v regióne

* **LUSKÁČIK** - hádanky pre návštevníkov bibliobusu

* **JA SOM MALÝ PRVÁČIK** - slávnostné zápisy prvákov

Počas celého TSK bude v knižnici sprístupnená výstava pod názvom **JA, PÚTNIK** a burza kníh a časopisov

V Týždni slovenských knižníc bude bezplatný zápis nových čitateľov a odpustenie poplatkov z omeškania

Podduklianska knižnica sa aktívne zapojila do jubilejného **20. ročníka Týždňa slovenských knižníc**, ktorý sa tohto roku konal od **4.3. do 10.3.2019**, pestrou paletou podujatí určených všetkým vekovým kategóriám používateľov knižnice, ale aj širokej verejnosti.

Do školy (4.3.2019). Beseda o knihe pod názvom **Do školy** od dvoch známych slovenských autoriek **Ľudmily Podjavorinskej a Márie Rázusovej-Martákovej** zahájila v Podduklianskej knižnici tohtoročný jubilejný Týždeň slovenských knižníc. Básničky týchto autoriek o veveričkách, vtáčikoch, zvieracej škole a pestrých kvietkoch najlepšie nabrúsia detský jazýček.

Čitateľský maratón (5.3.2019). Cieľom tohto podujatia bolo zapojiť do čítania čo najviac detí, pretože deti, ktoré čítajú sa nielen ľahšie vyjadrujú ale sú aj na vyššej komunikačnej

úrovni. Každé dieťa, ktoré reprezentovalo svoju školu a bolo zapojené do tohto podujatia, prečítalo nahlas niekoľko riadkov z knihy Rozprávky Hansa Christiana Andersena, ktorú vybrala knižnica a podpísalo sa na plagát, ktorý bol vyhotovený k tejto príležitosti. Nakoniec sa podpisy čítajúcich spočítali a určila sa víťazná škola tohto maratónu. Maratón trval dve hodiny, počas ktorých sa pri čítaní vystriedali žiaci 3. ročníkov ZŠ v meste Svidník.

UMIESTNENIE ZÁKLADNÝCH ŠKOL

1. miesto ZŠ Ul. Karpatská
2. miesto Spojená škola, ZŠ Ul. Centrálna
3. miesto ZŠ Ul. 8. mája
4. miesto CZŠ sv. Juraja
5. miesto ZŠ Ul. Komenského

Majstri pera 6.3.2019. Hodina

slovenskej literatúry pre študentov SOŠ-technickej bola venovaná životu a dielu **Pavla Országha Hviezdoslava pri príležitosti 170. výročia jeho narodenia.** P.O. Hviezdoslav bol slovenský básnik, dramatik, spisovateľ, prekladateľ, právnik, člen Revolučného Národného zhromaždenia ČSR (1918) a čestný predseda Matice slovenskej (1919) a je jedna z vedúcich osobností slovenskej literatúry a slovenskej kultúry na sklonku 19. storočia a začiatku 20. storočia a radi sa k najvýznamnejším zjavom celej slovenskej literatúry. Spetrením podujatia bolo premietnutie krátkeho filmu

o jeho živote a tvorbe a výstavka jeho kníh.

V roku 2018 sme si pripomenuli 100. výročie vzniku Československa a 100. výročie ukončenia prvej svetovej vojny. Vojské dejiny prvej svetovej vojny sú zdokumentované v rôznych knižných publikáciách, v zborníkoch, v hraných a dokumentárnych filmoch, v odborných štúdiách a v dobových dokumentoch. Publikáciu s tematikou prvej svetovej

vojny prezentoval v knižnici. Publikácia má názov **víre prvej svetovej vojny dejiny Slovenska 1914-** Vydal ju Vojský historický autormi sú Miloslav je zameraná predovšetkým na vojskú činnosť Slovákov v radoch Rakúsko-Uhorskej armády a v československých légiách a na život ľudí v zázemí. Cieľom knihy je priblížiť osudy slovenských vojakov, ktorí bojovali a zomierali počas prvej svetovej vojny a vzdať im úctu.

7.3.2019 Miloslav Čaplovič. **Slovensko a Slováci vo s podnázvom Vojské 1919 slovom a obrazom.** ústav v Bratislave a jej Čaplovič a Jana Začková a

Ja už viem čítať (8.3.2019). Informačná výchova pre žiakov 1. ročníkov ZŠ, spojená so slávnostným zápisom do knižnice, bola posledným z radu podujatí, ktorým bol ukončený v našej knižnici tohtoročný Týždeň slovenských knižníc.

V rámci Týždňa slovenských knižníc šancu na vrátenie kníh bez zaplatenia upomienok využili čitatelia, ktorých dlžná suma voči knižnici činila 55,22.- €. Do knižnice sa tento týždeň zapísalo 22 nových čitateľov a možnosť zdarma obnoviť čitateľský preukaz využilo 70 čitateľov.

V duchu hesla, že lepšie je raz vidieť ako 100 krát počuť sa niesla návšteva žiakov 1.-4. ročníkov ZŠ Okružle, ktorí v Marci –

mesiaci knihy navštívili **13.3.2019** Poddukliansku knižnicu. Oboznámili sa v nej s jej činnosťou, dozvedeli sa, čo je to knižnica, aké knihy sa v knižnici nachádzajú, ako sú usporiadané, ako sa môžu požičiavať, prezreli si aj jednotlivé oddelenia a knihy v nich a nakoniec si vypočuli rozprávku, ktorú im prečítala knihovnička.

Dňa **21.3.2019** privítal riaditeľ knižnice Kamil Beňko spisovateľa **Miroslava Majerníka** zo Stropkova, ktorý prišiel predstaviť svoju najnovšiu knihu pod názvom **Zrada rytiera Andreasa**. Kniha pozostáva z piatich príbehov, ktoré sa týkajú dejín mesta Stropkov od stredoveku, keď zúrili bratovražedné vojny, sedliacke povstania, boli

rôzne sprisahania a zrada, prinieslo tvrdú svojvôľu životom a smrťou svojich storočia. Podujatie bolo spestrené hudobným vstupom žiakov ZUŠ vo Svidníku a ukážkou z prezentovanej knihy, ktorú prečítala pracovníčka knižnice Svetlana Hajduková. Pán Majerník svojim priaznivcom a priateľom porozprával, ako kniha vznikala, odkiaľ čerpá námety na svoje knihy, prečo sa rozhodol písať a aké má plány do budúcnosti vo svojej literárnej činnosti. Bohatá diskusia a záverečná autogramiáda svedčili o tom, že knihy tohto spisovateľa, napísal a vydal spolu 3 knihy, sú obľúbené. Veríme, že aj táto jeho najnovšia kniha si nájde stálych čitateľov nielen v Podduklianskej knižnici vo Svidníku ale aj na celom Slovensku.

Cieľom besedy **Vitaj jar** bolo prostredníctvom pestrej palety kníh predstaviť a priblížiť žiakom 2. a 4. ročníkov ZŠ jedno z najkrajších ročných období, ktorým je jar, obdobie ktoré symbolizuje znovuzrodenie, prebúdžanie života. Podujatie sa uskutočnilo v priestoroch Spojenej školy vo Svidníku **21.3. a 22.3.2019**.

Rusínska obroda na Slovensku, Miestna organizácia vo Svidníku, Podduklianska knižnica vo Svidníku a Občianske združenie Pro Ruthenia uskutočnili v knižnici **28.3.2019** seminár pod názvom **Život a dielo Andyho Warhola**. Lektormi podujatia boli **Cubjak, Múzea**

Martin riaditeľ

moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach, Alexandra Keselicová a operný spevák Igor Kucer, rodák zo Svidníka. Andy Warhol sa narodil v Amerike rusínskym rodičom, ktorí pochádzali z obce Miková na severovýchodnom Slovensku, a v čase hospodárskej krízy sa vyst'ahovali za prácou a životom do USA. Seminár bol zameraný na život a tvorbu A. Warhola, ktorý bol významným americkým maliarom, filmovým tvorcom, a dôležitou osobnosťou v hnutí pop-art. Podujatie bolo spestrené premietnutím dokumentárneho filmu a ľudovými rusínskymi piesňami v modernom podaní, ktoré zaspieval Igor Kucer.

V mesiacoch január-marec 2019 bol v knižnici uskutočnený aj celý rád iných podujatí, ako napr.: čítanie rozprávok z celého sveta pre obyvateľov zariadenia Atrium; Osmijankova literárna záhrada; Remeslo má zlaté dno – čítanie príbehov z knihy K. Habovštiakovej pre obyvateľov Atria; beseda o knihe Márie Ďuríčkovej Zemský kľúč; Valentín – literárne pásmo ku dňu sv. Valentína, sviatku zamilovaných pre klientov denného stacionára a obyvateľov zariadenia Atrium; zápis prvákov ZŠ v meste do knižnice; beseda o knihe Trojruža od Pavla Dobšinského; Fašiangy – literárne pásmo o zvykoch v období fašiangov – Atrium; Úsmevné príbehy – čítanie príbehov zo života pre klientov Senior domu Svida; pre deti MŠ – čítanie rozprávok; Netrápte sa, piesne moje - literárne pásmo o významnom slovenskom básnikovi, spisovateľovi, prekladateľovi a právnikovi P.O. Hviezdoslavovi pre študentov SZŠ milosrdného Smaritána; exkurzie žiakov do knižnice a iné.

Nadežda Mičáková

ODDELENIE AKO HO (NE)POZNÁTE

V tejto rubrike oddelenie bibliografie a regionálnej literatúry, postupne predstavuje rozličné typy regionálnych dokumentov s ich stručnou charakteristikou a využiteľnosťou pre každého, kto chce hlbšie poznať nádherný poddukliansky región, jeho históriu a súčasnosť, jeho malebné zákutia, ktoré sa snúbia s pohostinnosťou a láskavosťou ľudí v tomto regióne. Veríme, že si ctený čitateľ nájde cestu do knižnice a načerpá a prehĺbi si svoje vedomosti o tomto regióne aj prostredníctvom uvedeného knižničného fondu.

PERIODIKÁ

Regionálne periodiká

Aj v tomto čísle predstavujeme regionálne periodiká, ktoré vychádzali a vychádzajú v okrese Svidník a v okrese Stropkov. V Stropkove, popri okresných novinách - týždenníku **Stropkovské Spektrum**, ktoré pod uvedeným názvom vychádzajú dodnes, v r. 2003 začali vychádzať ďalšie noviny **Ondavský Expres** s podnázvom **Regionálny týždenník mesta Stropkov a okolia**. Vydával ich Martin Rusín, Creativ Plus, reklamno-obchodná agentúra. Šéfredaktorom novín bol Imrich Makó. Noviny vychádzali v r. 2003-2004 každý pondelok a ich cena bola 8.- Sk, potom zanikli. Od roku 2013 vychádzajú v Stropkove aj noviny **Stropkovské Zvesti** s podnázvom **Regionálne noviny**. Je to občasník a vydáva ich COLTSUN-CONSULT, s.r.o.

v Stropkove. V Podduklianskej knižnici (ďalej PK) máme z týchto novín len rok 2017 a 1. polrok 2018. Noviny informujú o politickom, hospodárskom, kultúrnom a športovom živote okresu. Cena novín v r. 2017 a 2018 je symbolická – 0,01 euro. Za zmienku stojí spomenúť, že noviny uvádzajú napr. zaujímavú a poučnú rubriku *Čo nás v škole neučili*, či rubriku *Občania sa pýtajú...*, v novinách sú predstavované osobnosti okresu Stropkov z rozličných profesií a tiež zaujímavé udalosti, ktoré sa udiali a dejú v meste i okrese. Vráťme sa ešte k novinám **Stropkovské Spektrum**. Je hodno spomenúť, že od roku 2017 v novinách v rubrike *Historia magistra vitae* predstavuje historik Ľuboslav Šmajda zaujímavé fakty z dejín Stropkova. Dejiny Stropkova dotvára svojimi poviedkami, ktoré sa viažu k tej - či onej historickej udalosti mesta, i známy stropkovský spisovateľ a bloger Miroslav Majerník. Od r. 2019 v novinách historička a archeologička Mária Kotorová-Jenčová, mimochodom rodáčka z obce Miňovce, okr. Stropkov, v rubrike *Dávno, pradávno...* približuje čitateľom najstaršie – praveké dejiny Stropkova a okolia z archeologického hľadiska. Ak sme ešte pri histórii novín (zmienili sme sa o nich už v Podduklianskom knihovníkovi, č. 4, s. 6-7), v PK máme v zviazanej forme periodikum **Stropkovské noviny** s podnázvom **Orgán OV KSS a ONV Stropkov** z roku 1960, noviny vychádzali od roku 1952. Vydával ich Okresný národný výbor – pôdohospodársky odbor v Stropkove. Popri redakčnom tíme zodpovednou redaktorkou bola Anna Vargová. Dominovali v nich články z

oblasti poľnohospodárstva v okrese Stropkov. Aj ďalšie noviny , ktoré v Stropkove vychádzali od roku 1952 pod názvom **Nová dedina**, boli v podstate roľnícke noviny. V PK archivujeme aj z týchto novín len rok 1959, noviny máme neúplné a sú v zviazanej forme. Podobný charakter mali aj noviny **Roľník spod Dukly** s podnázvom **Roľnícke noviny Svidníckeho okresu**, ktoré vychádzali vo Svidníku od roku 1952. V PK máme xerokópie týchto novín za roky 1957 a 1958, neúplné, archivujeme ich v zviazanej forme. Noviny vydával Okresný národný výbor – pôdohospodársky odbor vo Svidníku a zodpovednou redaktorkou bola Anisija Varcholová spolu s redakčnou radou. Cena jedného čísla bola 20 halierov. Z historických periodík hodno spomenúť noviny **Prjaševščina** s podnázvom **Orhan Ukrajins'koji narodnoji rady Prjaševščiny**, ktoré vychádzali od roku 1945. V PK archivujeme roky 1948-1949. Noviny boli vydané v ruskom jazyku. Cena novín podľa vtedajšej meny bola 3.- Kčs. Na stránkach novín sa čitateľ môže dozvedieť o. i. aj o povojnovej situácii v jednotlivých regiónoch východného Slovenska, a teda aj v okrese Svidník a v okrese Stropkov, spomenieme napr. rubriky **Na razvalinách strašných let roždajetsja novaja žizn'** (Na rozvalinách (ruinách) strašných rokov rodí sa nový život), **Echo kul'turnoj raboty** (Echo kultúrnej práce), **Po Prjaševščine** (Po Prešovsku), **Slovo molodeži** (Slovo mládeže), **Po rodnomu kraju** (Po rodnom kraji) a ďalšie. Ešte spomenieme, že v rokoch 1985-1989 vo Svidníku vychádzal mesačník **Informátor mesta Svidník**, zanikol v októbri 1989. Vydával ho Mestský národný výbor vo Svidníku, zodpovednou redaktorkou bola Mária Rosochová. Obálku navrhol Ján Pajkoš. Mesačník na svojich stránkach informoval o rozvoji mesta Svidník v rôznych oblastiach spoločenského života, o dejinách mesta, propagoval významné osobnosti, život škôl, činnosť rôznych inštitúcií, rozvoj športu a významné a zaujímavé udalosti a podujatia, ktoré sa v meste organizovali. Časopis dotváralo aj množstvo fotografií z rozličných podujatí, ktoré sa uskutočnili vo Svidníku. Aj keď vychádzal len 5 rokov, poskytol bohaté informácie o meste Svidník. Všetky spomínané periodiká sú čitateľmi v knižnici značne využívané a dnes už patria k vzácnym historickým fondom knižnice. Nachádzajú sa v oddelení bibliografie a regionálnej literatúry Podduklianskej knižnice vo Svidníku. Požívateľovi sa domov nepožičiavajú, sú v knižnici dostupné len k prezenčnému štúdiu. Čitatelia určite ocenia bohatý informačný potenciál, ktorý sa v regionálnych periodikách nachádza. Môžu ho využiť študenti, historici a ostatní záujemcovia pri štúdiu dejín nášho regiónu, lebo noviny, a osobitne regionálne, sú akousi „encyklopédiou“ života regiónu. Veríme, že si ctený čitateľ a záujemca nájde čas, navštívi knižnicu a zalistuje si v týchto periodikách s cieľom dozvedieť sa čo najviac informácií o minulosti a súčasnosti nášho regiónu. Lebo poznať svoj región patrí k hrdosti a lokálpatriotizmu každého z nás.

INFORMÁTOR
MESTA
SVIDNÍK

Emília Kudlová

Použitá literatúra:

časopis Informátor mesta Svidník 1985-1989
noviny Nová dedina 1959
noviny Ondavský Expres, 2003-2004
noviny Prjaševščina 1948-1949
noviny Roľník spod Dukly 1957-1958
noviny Stropkovské noviny 1960
noviny Stropkovské Spektrum 2017-2018

Regionálne osobnosti

Každý kraj, mesto, či obec má osobnosti, ktoré sa v historickom vývoji spoločnosti, ale aj v súčasnosti zaslúžili o rozvoj určitej oblasti spoločenského života a svojím menom sa preslávili nielen doma, ale aj za hranicami svojej vlasti. Hovoríme im REGIONÁLNE OSOBNOSTI. Poznať takéto osobnosti svojho regiónu patrí ku všeobecnej vzdelanosti a hrdosti každého občana. Je treba chrániť ich kultúrne a duchovné dedičstvo pre terajšie i budúce generácie ako nevyčerpatelnú studnicu vedomostí, kultúry, zručnosti a vzdelanosti nášho ľudu v kraji pod Duklou. A práve toto je cieľom uvedenej rubriky, v ktorej predstavujeme osobnosti z regiónu Svidník z rozličných oblastí spoločenského života.

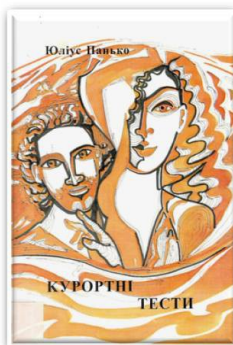
Július Paňko

ukrajinský spisovateľ na Slovensku a pedagóg

Narodil sa 18.1.1951 v obci Dľhoňa, okr. Svidník. Po skončení štúdia na Strednej všeobecno-vzdelávacej škole vo Svidníku v r. 1969 pokračoval v štúdiu na Pedagogickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa fyzika a základy priemyselnej dva roky učil na Základnej učiteľské pôsobenie je späť Komenského ulica, III. ZŠ - na Základnej škole, Karpatská riaditeľa školy a potom ako 1974 nepretržite žije s rodinou sa začal venovať v zrelom v ukrajinskom jazyku. Jeho v ukrajinskom periodiku na časopise Duklja. Na stránkach publikované také poviedky, (Skúška načierno), Pora vže

Šafárika v Prešove (odbor výroby). Po skončení štúdia škole v Mestisku. Jeho ďalšie so Svidníkom, na ZŠ (I. ZŠ - Ulica 8. mája), neskôr pôsobil ulica, ako učiteľ, ako zástupca riaditeľ tejto školy. Od roku vo Svidníku. Literárnej tvorbe veku. Píše poviedky a novely tvorba je publikovaná Slovensku - v literárnom tohto periodika boli ako napr. Čornyj ekzamen kinčaty (Je čas už končiť), Ja

štos' zrobl'u! (Niečo musím urobiť!), Otakyj den' (Takýto deň), Večirka (Večierok), Chiba ja vynen? (A je to moja vina?), Kurortni testy (Kúpeľné testy), Pojizdy žyttja (Vlaky života), Chrest žyttja (Križ života), Terpinnja – bezmežna možlyvist' (Trpezlivosť – nekonečná možnosť) a mnohé ďalšie. Jeho tvorba obohacuje národnostné vysielanie Slovenského rozhlasu. Svoju prvú zbierku poviedok **Na hory, na lisy, na skeli** (Na hory, na lesy, na skaly) vydal v r. 1990. Už touto zbierkou poviedok je možno povedať, že Július Paňko píše o tom, čo mu prirástlo k srdcu:

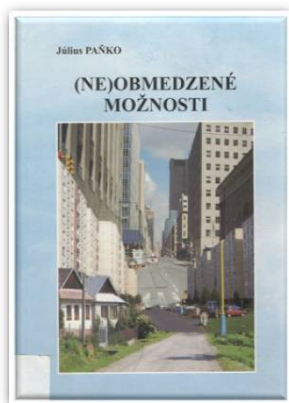

rodný kraj a život ľudí v ňom. V r. 1999 vyšla jeho ďalšia kniha poviedok pod názvom **Kurortni testy** (Kúpeľné testy). Slávnostná prezentácia knihy sa uskutočnila v Podduklianskej knižnici vo Svidníku (30.9.1999) a bola spojená s predajom

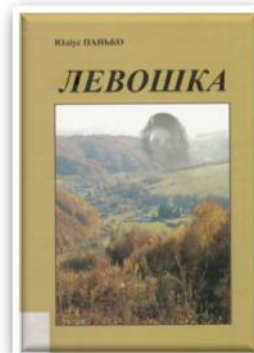
a autogramiádou. Doc. Fedor Kováč, historik a literát, na prezentácii uvedenej knihy vtedy takto hodnotil autora a jeho tvorbu (vyberáme a citujeme): „*Július Paňko sa do povedomia verejnosti dostal ako spisovateľ krátkej prózy. Povedka patrí k najťažším prozaickým žánrom. Tento žánr vyžaduje od autora byť majstrom pri výbere témy, ktorá je spätá s realitou života a s medziľudskými vzťahmi, byť majstrom v umení vyvolať u čitateľa zhodné asociácie, myšlienky, byť majstrom „prinútiť“ čitateľa zamyslieť sa. Pre dosiahnutie umeleckého vplyvu na predstavivosť, na citový svet čitateľa, spisovateľ musí byť navyše ešte hlbokým psychológom. Pri hodnotení tvorby Júliusa Paňka môžeme urobiť taký záver: autorova pozornosť je sústredená na človeka, najprv na jeho vnútorný svet, na jeho myšlienky, zámery a intímne zážitky. Zaujímajú ho najrozmanitejšie odtiene medziľudských vzťahov. Úspešne spája životné skúsenosti s vlastnou zmyslovo-tvorivou predstavivosťou, odpozorované fakty a javy vteľuje, transformuje do svojich postáv, prejavuje ich zážitok ako pôžitok vlastného bytia. Autor odhaľuje detaily života a včleňuje ich do tkane svojich príbehov. Je veľkým znalcom prostredia, jeho postavy sú ľudia zo súčasného života, teraz žijú, myslia, bojujú a búrka sa, milujú a nenávidia, svojsky reagujú na to, čo sa deje okolo nich, sú čiastkou našej súčasnosti. Hlbavý čitateľ v tvorbe Júliusa Paňka nájde materiál, potravu a impulz pre rozmýšľanie a umelecké uspokojenie“.* (Koniec citátu z hodnotenia autorovej tvorby od doc. Fedora Kováča). Práve za túto zbierku piatich poviedok a jednej novely získal v roku 2000 Cenu Ivana Franka od Literárneho fondu SR.

Ďalšia zbierka poviedok **(Ne)obmedzení možnosti** (Ne)obmedzené možnosti) vydaná v r. 2003 získala dve ocenenia: Cenu Asociácie organizácie spisovateľov Slovenska a prámiu Literárneho fondu SR za dielo v ukrajinskom jazyku. Obsahuje 7 noviel. Hrdinami sú naši súčasníci, preto sú čitateľom blízke ich radosti i bolesti, ich túžby a želania vidieť okolitý svet vlastnými očami. Spolu s autorom - novelistom nazrieme do sveta hrdinov noviel, a zdá sa nám, že ten hrdina, s ktorým sa zoznamujeme v knihe, – je to akoby náš dávno známy, je to náš starý rodák, je to náš rovesník, ktorého dennodenne stretávame na ulici, ale aj ten, ktorý je zaneprázdnený dennodenným životom, problémami v rodine a v spoločnosti. Autor posielá svojich hrdinov na skúšku do ďalekého zárobkového sveta, do sveta vysnívanej amerikanizácie, v ktorom sa snažia nájsť nádejný prístav. Ale tento prístav nenájdu, lebo tam sú pre nich cudzí ľudia, akási divná morálka, a keď chceš vyžiť a zotrvať – prispôsob sa. Na pomoc im prichádza spomienka na ten v ich predstavách stvorený idylický svet, z ktorého vyšli, z ktorého sa dali na vandrovkú, ale nedá im pokoj, stáva sa skoro korigentom ich správania sa, a keď nie, tak nemajú inej možnosti, ako zobrať na seba svoj kríž vo svete prispôsobovania sa, a výsledok – zrada seba samého, svojho svedomia. Kniha vyšla v r. 2006 aj v slovenčine, a z ukrajinského originálu pod rovnomeným názvom **(Ne)obmedzené možnosti** ju do slovenčiny preložila Mária Paňková-Hankovská, manželka Júliusa Paňka.

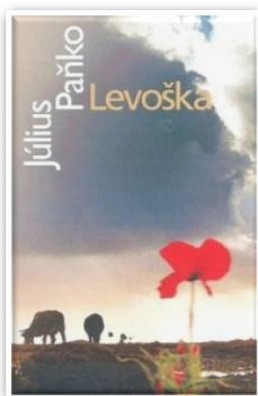

V r. 2006 vydal Július Paňko novelu **Levoška**.

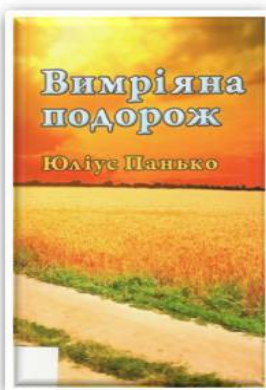
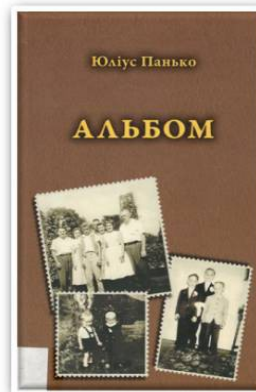
Ako hovorí autor v rozhovore pre Prešovský denník Korzár, 30.1.2007, citujeme: „Riešim v nej otázky morálky dedinského človeka v pohraničí. Vymyslel som si dedinu Končava, do ktorej prichádza rodina z Poľska. Na príbehu o Levoške som chcel poukázať na morálku vidieckej spoločnosti a na nemilosrdné ekonomické podmienky, ktoré podmieňovali správanie ľudí k rodine s tromi hluchonemými deťmi“.

deja miestami vstupuje rozprávač, aby čitateľa usmernil, možno občas aj vysvetlil vnútorný svet a konanie jednotlivých postáv. Autor sa netají ani tým, že ho inšpirovala realita aj znalosť pomerov v malých dedinách pod Duklou, kde ľudia dodnes žijú podľa prastarých stereotypov a bránia sa zmenám. "Všetko sa rozišlo, ako letná hmla po búrke, iba nikým neprejavená hanba za ľudské správanie ostala nadhlo v Končave. Aj tento úryvok o deji novely veľa napovie," konštatuje Július Paňko. Kniha iste zaujme najmä ľudí, ktorí región pod Duklou dôverne poznajú. Novela **Levoška** získala prémie Literárneho fondu SR za dielo v ukrajinskom jazyku za rok 2006. Aj túto autorovu knihu pod rovnomenným názvom **Levoška** do slovenčiny preložil autorova manželka Mária Paňková-Hankovská a v slovenčine vyšla v r. 2008. V slovenčine vyšla kniha aj v elektronickej podobe ako e-kniha.

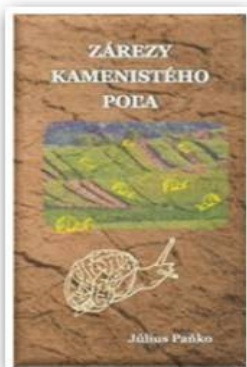
V r. 2011 vyšla jeho piata kniha novela **Al'bom** (Album). Je to autorov hold dedine dvadsiateho storočia. Rozprávanie deja je v prvej osobe – centrálnej postavy Tolika. Novela zachytáva udalosti a postavy od samotného počiatku dvadsiateho storočia až po

70. roky 20. storočia. Touto ďalšou novelou Júliusa Paňka sa zvýraznila problematika jeho tvorby, ako aj jeho umelecká paleta, jeho umelecký svet a jeho tvorivý profil. V r. 2014 vydal ďalšiu zbierku poviedok v ukrajínčine pod názvom **Vymrijana podorož** (Vysnívaná cesta).

Za knihu získal z Literárneho fondu SR Cenu Ivana Franka za rok 2014. Kniha bola slávnostne prezentovaná v Podduklianskej knižnici vo Svidníku 16.2.2014.

Vo svojej ďalšej knihe pod názvom **Karby kam'janystoho polja, 2016** (Zárezy kamenitého poľa) autor formou autobiografických poznatkov sa sústreďuje na životné osudy ľudí, na občiansky a spoločenský život jeho rodného podduklianskeho regiónu, i mestečka Svidník. Dej sa v prevažnej miere odohráva v školskom prostredí. Sú to životné osudy súčasníkov. Autor odкрýva rozličné charaktery ľudí, politickú situáciu, správanie sa ľudí o. i. aj v čase zložitého dramatického obdobia

totalitného režimu, normalizácie a budovania demokratickej spoločnosti po prelomovom roku 1989. Ako je na obale knihy konštatované, citujem: „*Oporným stĺpom deja sú rodové tradície, stelesnené v obraze matky, jej odkaz deťom zachovať pre potomkov rodinné hniezdo.*“ (koniec citátu). Hlavný protagonistu knihy, ktorý má prvky autobiografické, sa v knihe vyznáva, citujeme: „*Tu v lesíku som prišiel na to, že už som dosiahol určité poznanie, že môžem vážne rozmýšľať či dokonca niečo zmeniť – mám dostatok času myšlienkami pochopiť nielen moje hlavné životné cesty, ale aj cestičky a oddeliť, čo som urobil správne, čo zle, a prečo, či všetko, čo sa so mnou dialo, som*

pochopil, a či ešte ostala šanca dosiahnuť nezrealizované zámery.“ Za knihu autor získal v r. 2016 Cenu Asociácie organizácií spisovateľov Slovenska a Cenu Literárneho fondu SR za dielo v ukrajinskom jazyku za rok 2016. V roku 2019 vyšla táto kniha aj v slovenčine pod rovnomenným názvom **Zárezy kamenitého poľa**. Do slovenčiny ju preložila Mária Paňková-Hankovská, autorova manželka. Kniha si získala mnoho priaznivcov medzi

čitateľskou verejnou. V roku 2018 vydal svoju najnovšiu knihu pod názvom **Povnyj mišok pravdy**, ktorú vydalo vydavateľstvo Timpani v Užhorode. Jeho tvorba je takisto prezentovaná v antológii ukrajinských spisovateľov Slovenska **Pid synimy Beskydami : antolohija poeziji ta maloji prozy ukrajinsk'kych pys'mennykiv Slovaččyny** (Pod modrými Beskydami : antológia poézie a krátkej prózy ukrajinských spisovateľov Slovenska), ktorá bola vydaná vo vydavateľstve VAT v Užhorode v r. 2006. Autorov profil je uvedený v slovníku **Krajeznavčyj slovnyk rusyniv-ukrajinciv : Prjašivščyna** (Vlastivedný slovník Rusínov-Ukrajincov : Prešovsko), ktorý vyšiel v r. 1999, a v **Slovníku slovenských spisovateľov 20. storočia**, ktorý vyšiel v roku 2001. Recenzie na autorovu tvorbu boli publikované v knihe Michala Romana **Ukrajins'ka literatura Slovaččyny očyma recenzenta Mychajla Romana** (Ukrajinská literatúra Slovenska očami recenzenta Michala Romana). Je členom Spolku ukrajinských spisovateľov Slovenska a členom Asociácie organizácií spisovateľov Slovenska, píše v ukrajinskom jazyku, tri knihy boli preložené do slovenčiny. Jeho poviedky a novely sú blízke našincovi, lebo autor námet čerpá z rodného podduklianskeho kraja, s ktorým je veľmi tesne spätý, miluje svoje rodisko, kraj a ľudí v ňom, a preto jeho tvorba má čo povedať súčasníkom i budúcim generáciám.

Emília Kudlová

Použitá literatúra

Košuthová, Anna: Július Paňko a Levoška : nastavuje zrkadlo dedinčanom/Anna Košuthová. In: Prešovský denník Korzár.- Roč. IX, č. 24 (30.1.2007). Príl: Šariš, S. 4. ISSN 1335-7611.

Kudlová, Emília: Poznávajme osobnosti nášho regiónu. Štepan Hostynjak, Július Paňko, Ivan Vanat : regionálna výberová bibliografia. /Emília Kudlova, zodpovedný redaktor Kamil Beňko, riaditeľ PK. Svidník : Podduklianska knižnica, 2002. 78 s. ISBN 80-85147-33-5.

Paňko, Július: Na hory, na lisy, na skeli/Julius Paňko. Bratislava ; Prešov : Slovenské pedagogické nakladateľstvo v Bratislave, oddelenie ukrajinskej literatúry v Prešove, 1990.101 s. ISBN 80-08-006600-9.

Paňko, Július: Zárezy kamenistého poľa/Július Paňko. [Svidník] : Július Paňko, 2019. 206 s. ISBN 978-80-570-0409-7.

Roman, Michal: Juvilej Juliusa Paňka/Mychajlo Roman. In: Nove žyttja.- Roč. 66, č. 1 (2016), s. 5.

Police plné kníh

Knižné novinky

Publikácie uverejnené v tomto časopise boli zakúpené do Podduklianskej knižnice vo Svidníku s finančnou podporou Fondu na podporu umenie

OLŠOVSKÁ, Anna : Rozprávky o vílach. - Žilina : Georg, 2018. - 62 s.

Svet okolo nás je plný pozoruhodných skutočností. Nevnímame ich, lebo sme príliš uponáhľaní a ustarostení. Autorka Anna Olšovská vo svojej novej rozprávke o vílach si všima zdanlivo bežné veci, v ktorých objavuje čarokrásny svet našich všedných dní. Pri pohľade na ne život odrazu akosi skrásnie. A zároveň je zaujímavejší. Oplatí sa pozerať na svet zvedavo otvorenými očami. Ak to budú práve rozprávkové víly, ktoré nás naučia viac vidieť a nenútenejšie sa tešiť, nech sú vítané.

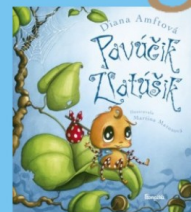

HARÁNI, Jozef
Okolo Slovenska po hraniciach. - Vrútky : Stamax plus, 2018. - 219 s.

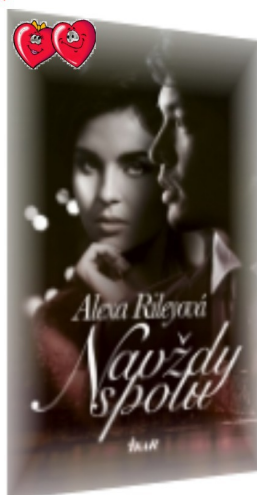
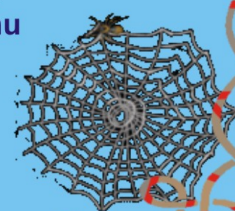
V knihe *Okolo Slovenska po hraniciach* je opísaný príbeh pešieho prechodu autora tejto publikácie so skupinkou nadšencov po hraniciach Slovenska. Kniha obsahuje vyše 200 strán a okrem textovej časti je plná farebných dokumentačných záberov.

AMFTOVÁ, Diana
Pavúček Zlatúšik. Z nemeckého originálu
preložila Jana H. Hoffstädter ; ilustrovala
Martina Matosová. - Bratislava : Ikar, 2019. nestr.

Pavúček Zlatúšik sa jedného dňa vyberie na cestu, aby sa dozvedel, prečo sa ľudia boja pavúkov. Navštívi veľa svojich kamarátov a príbuzných, ale každý z nich mu na rovnakú otázku odpovie inak. No šikovný pavúček, ktorý sa veľa pýta, isto nájde tú správnu odpoveď. Čarovnú rozprávku pre deti aj dospelých, ktorá pomáha zbaviť sa strachu pred pavúkmi, napísala Diana Amftová, známa filmová a televízna herečka.

RILEYOVÁ, Alexa : Navždy spolu.
Bratislava : Ikar 2019. - 239 s.

Jordan Chen je uzavretý muž, nerád na seba upozorňuje. Dozerá na bezpečnosť v technologickom oddelení spoločnosti Osbourne, má železné zovretie a tvrdú ruku. V práci sa s nikým príliš nekontaktuje, až kým nestretne krásnu Jay. Odvtedy sa mu jeho samotársky život zrazu nezdá taký dokonalý. Potrebuje viac. Potrebuje ju. Jay Rosová, asistentka Milesa Osbourne, je oddaná svojej práci. V živote nestretla veľa mužov. Svojim nepriateľom sa usmieva do tváre, a tak ľahko získava, čo potrebuje. Ani ona vo firme nepozná veľa ľudí, preto ju poteší, keď jej Jordan nečakane ponúkne priateľstvo. Je polichotená, možno aj trochu vzrušená. Úspešná spoločnosť ako Osbourne však vždy má mocných nepriateľov a ich obeťou sa stane aj Jay. Jordan si uvedomí, že najviac na svete túži po tom, aby ju bezpečne priviedol späť domov. A rovno aj do svojho mužného náručia!

Nadežda Mičáková

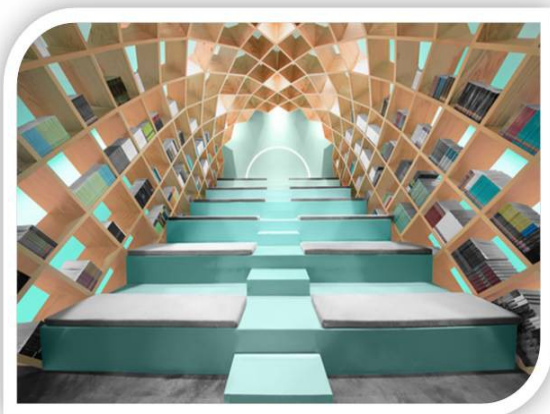
Viete, že... Viete, že...

- ◆ **patrológia** /gréc./ cirk. náuka o starokresťanskej literatúre a spisovateľoch
- ◆ **patronym** /gréc./ odb. kryptoným (krycie meno) obyčajne v literatúre pre deti a mládež, keď sa autor podpisuje Strýko, Ujo a pod. (napr. Ujo Peter, Strýko Jozef)
- ◆ **Penklub i PEN-klub** /z angl./ medzinárodná organizácia spisovateľov, prekladateľov a nakladateľov založená v roku 1921 v Londýne
- ◆ **periodikum** /gréc./ noviny, časopisy a iné periodické tlačoviny, vydávané najmenej dva razy do roka pod rovnakým názvom
- ◆ **perl** /lat./ typ. stupeň písma veľkosti 5 bodov (asi 1,88 mm)
- ◆ **personifikácia** /lat./ lit. umelecký postup založený na poľudšťovaní, zosobňovaní, oduševňovaní, na antropomorfizácii, animácii (neživých predmetov alebo zvierat)
- ◆ **petrarkovský** /podľa talianskeho básnika F. Petrarca/ lit. tvorený v duchu básnika Petrarca
- ◆ **pierot** /franc./ komická postava z francúzskej komédie, najmä pantomímy
- ◆ **piesa** /franc./ kniž. zastar. 1. kus, čiastka, 2. divadelná hra, 3. hudobná alebo básnická skladba
- ◆ **pikareskný** /špan./ lit. parodizujúci román, ktorý vznikol v Španielsku ako reakcia na dakedajší vážny rytiersky román

Prameň: ŠALING, Samo – IVANOVÁ-ŠALINGOVÁ, Mária – MANÍKOVÁ, Zuzana. 1997. *Veľký slovník cudzích slov*. Veľký Šariš : SAMO – AAMM, 1997. 1310 s. ISBN 80-967524-0-5.

Inšpirácia na domáce knižnice

Zdroj: <https://www.kreativita.info/kreativne-domace-kniznice/>

<http://www.doba.sk/2015/09/06/kreativne-a-originalne-napady-na-domace-kniznice/>

Výrazy, ktoré preklenuli tisícročia

V tejto rubrike na pokračovanie uverejňujeme tzv. výrazy (frazologizmy), ktoré prekonal tisícročia a používame ich dodnes aj v hovorovej reči.

MÁRNOTRATNÝ SYN

Márnotratný syn – *podobenstvo o pokání a odpúšťaní*. Márnotratný syn – ústredná postava jedného z najznámejších Ježišových podobienstiev. Bol mladší z dvoch

synov a požadoval od otca svoju časť dedičstva. Niekoľko dní potom čo ju dostal, odišiel do vzdialenej zeme a svoje dedičstvo premrhal. Prišiel hladomor a on prijal prácu krmiča svíň a vo svojej núdzi im závidel ich mizerné odpadky. Rozhodol sa, že sa vráti domov. Jeho otec, ktorý ho považoval za mŕtveho, ho videl prichádzať a nariadil služobníctvu, aby priniesli najlepšie šaty, topánky, ozdoby a zabili najvykrmenejšie teľa a pripravili radostnú hostinu. Staršieho brata toto

nerovné zaobchádzanie rozzúrilo a vyčítal otcovi, že mu navzdory rokom poslušnosti a tvrdej práce nikdy nedal dokonca ani kozľa, aby sa pobavil s priateľmi. Otec odpovedal, že starší brat zdedí všetko, ale že sa nemohol ubrániť radosti nad návratom druhého syna, ktorého považoval za mŕtveho.

MATUZALEM

MATUZALEM – *starý ako Matuzalem (ako hrib) veľmi starý (obyčajne o človeku)*.

Matuzalem – synonymum pre dlhovekosť. Matuzalem sa dožil 969 rokov. Lámech, jeho prvý syn a otec Noeho, sa narodil, keď mal Matuzalem 187 rokov. Noe žil iba o 19 rokov menej ako jeho dedo. Matuzalem si udržal biblický rekord. Existuje mnoho vysvetlení neuveriteľných dĺžok života pripisovaných patriarchom.

obrázky na: <http://vkpatriarhat.org/cz/?p=36564>

<https://zivot.pluska.sk/clanok/31012/matuzalem-sa-dozil-969-rokov-je-to-pravda>

Použitá literatúra:

Mičáková, Nadežda. 1998. *Výrazy, ktoré preklenuli tisícročia II. : výberová bibliografia*.

Svidník : Podduklianska knižnica, 1998. 36 s. ISBN 80-85147-27-0

Čas na zábavu

Perličky zo školských lavíc

Hlavné mesto Bulharska je Sofia Lorenová.

Literatúru delíme na poéziu a pózu.

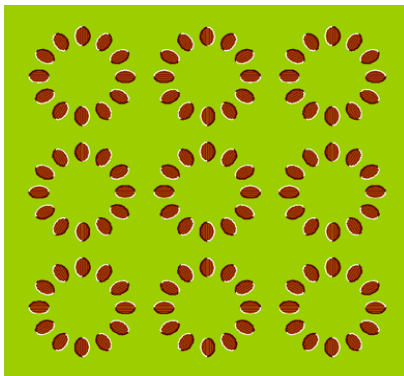
Máme lesy ihličnaté, listnaté a vyrúbané, ktoré musíme chrániť.

Antický idealistický filozof Planktón...

Kto sa smeje naposledy, ten má dlhé vedenie.

*****

Čo povie na tento obrázok? Pohybujú sa tie hnedé škvrny, alebo stoja na mieste?

OptoKlamy

<http://www.optoklamy.sk/krutia-sa?kat=6&q=&str=1>

*****

Do obrazca dopĺňajte čísla od 1 do 9. V každom riadku, stĺpci alebo vo vnútornom štvorci 3x3 (zvýraznenom hrubými čiarami) musia byť všetky čísla od 1 do 9. Žiadne číslo sa v riadku, stĺpci ani vo štvorci 3x3 nesmie opakovať.

SUDOKU

	9	1	6					2
			1	7	3	8		
			2				1	
7			6					9
	6	8	3	2	7			
3			5				6	
	6		4					
		7	3	1				
5					6	4	8	

	1	6		3	5		9	
5				6				
	8		1					
				2			6	
					1			
			9	8	6			
		1		9	3	2		
6	3		8					5
2							4	9

**Podduklianský knihovník vydáva Podduklianska knižnica vo Svidníku,
8. mája 697/55, 089 01 Svidník, <http://www.podduklianskakniznica.sk/>,
e-mail: metodika.sk@gmail.com, tel.: 054 7882191. Zodp. red.: Mgr.
Kamil Beňko. Zostavila: Nadežda Mičáková**